

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego RDS ds. usług publicznych RDS
z dnia 25 września 2017 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

Przewodniczący: Sławomir Broniarz, **Przewodniczący Zespołu problemowego ds. usług publicznych RDS.**

Uczestnicy posiedzenia: członkowie Zespołu ds. usług publicznych RDS oraz zaproszeni goście.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Dyskusja nad rządowym projektem ustawy o sieci badawczej: Łukasiewicz (poprzednio: ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym);
2. Dyskusja nad rządowym projektem ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności;
3. Sprawy różne.

Przewodniczący Zespołu, Pan Sławomir Broniarz, OPZZ otworzył posiedzenie i powitał członków Zespołu oraz zaproszonych gości, następnie przedstawił tematykę spotkania. Zwrócił się do Ministra Dardzińskiego o przedstawienie założeń do rządowego projektu ustawy o sieci badawczej: Łukasiewicz oraz o zaprezentowanie aktualnego harmonogramu prac.

Ad 1.

Piotr Dardziński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawił założenia rządowego projektu ustawy o sieci badawczej Łukasiewicz, która zakłada połączenie kilkudziesięciu Instytutów Badawczych. Zmieniona została koncepcja Narodowego

Instytutu Technologicznego, w związku z istotną zmianą koncepcja utraciła też pierwotną nazwę. Wcześniej planowano zbudowanie jednorodnego organizmu prawnego, NIT miał być jednorodną strukturą. Teraz zgodnie z sugestiami partnerów społecznych resort zdecydował o budowie sieci. Jest to inna struktura organizacyjna tej samej koncepcji, wobec tego została zmieniona nazwa. W trakcie prac nad NIT partnerzy społeczni zgłaszali i bardzo mocno podkreślali kwestię osobowości prawnej Instytutów. Podkreślił, że bardzo istotne, że jest to projekt wspólny dwóch ministerstw, które są wpisane jako prowadzące - MR i MNiSW. Zwracaliśmy uwagę partnerom na to, że kwestia osobowości prawnej jest oczywiście bardzo istotna, ale ona nie jest najistotniejsza. Najistotniejszą kwestią jest to, by we właściwy sposób wykorzystać potencjał Instytutów, który jest różnorodny. Dodał, że kwestia organizacji wewnętrznej jest najistotniejsza. Natomiast z uwagi na postulaty partnerów społecznych postanowiono przeformułować całą konstrukcję wewnętrzną. W nowym kształcie Instytuty zachowują osobowość prawną. Pojawia się centrum sieci badawczej Łukasiewicz, które ma służyć jako koordynator działań zarówno, co do agendy badawczej, jak i wykorzystania własności intelektualnej. Wszystkie zalety wcześniejszego projektu wpisane są w nową organizację. Organizacja i struktura się nie zmienia. Najwyższym organem Łukasiewicza jest Rada Łukasiewicza, w Radzie znajdują się reprezentanci, co najmniej w randze Podsekretarza Stanu, które deklarują włączenie co najmniej 1 Instytutu do sieci Łukasiewicza. Rada powinna być Radą decyzyjną, zdolną do wydawania decyzji. Dodał, że Rada będzie miejscem, w którym będzie się tłumaczyło strategiczne dokumenty rządowe na język praktycznego działania. W ustawie ustalano, że Łukasiewicz będzie działał w systemie 4/10. Będą przygotowywane nie tylko roczne plany, ale też wieloletnie 4 i 10 letnie, tak aby uniknąć sytuacji inwestycji w infrastrukturę badawczą, które są zaprogramowane na 2,3 lata do przodu i nie mają żadnego ciągu dalszego i zagwarantowanych środków na finansowanie. W Radzie główną rolę odgrywa MR. Podkreślił, że Łukasiewicz jest po to, żeby odpowiadać na potrzeby gospodarki, stąd wiodąca rola w Radzie Ministra Rozwoju. Organem wykonawczym, który na bieżąco realizuje politykę zaplanowaną przez Radę jest Prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz i równocześnie Dyrektor Centrum Łukasiewicza, który powołany jest przez Ministra właściwego do spraw Nauki. Prezes przyjmuje plany przygotowane przez Radę i na bieżąco je realizuje. Prezes powoływany jest na czteroletnią kadencję, maksymalnie przedłużoną o 2 lata. Cały proces komercjalizacyjny opiera się na autonomicznie działających Instytutach, które mają pozostawioną osobowość prawną. Nie będą one jednostkami finansów publicznych, ponieważ będą prowadzić w dużym stopniu działalność komercyjną. Powinny odpowiadać na potrzeby przemysłu, zachowano koncepcje ich finansowania 1/3 z środków publicznych, 1/3 z grantów,

1/3 z współpracy z partnerem biznesowym. Będą posiadać status jednostki naukowej, tym samym będą mogły korzystać ze wszystkich środków, które są dedykowane badaniom naukowym. Odpowiadając na potrzeby partnerów społecznych w koncepcji Łukasiewicza zachowano stanowiska, które są stanowiskami badawczymi przy zachowaniu maksymalnie wielu uprawnień, które dotyczą statusu badacza. Podjęto decyzję o wpisaniu do ustawy urlopu 36 dniowego jako przywileju dla osób zatrudnionych w Instytutach Łukasiewicza na stanowiskach badawczych. Pozostawiono także wszystkim pracownikom możliwość ewaluacji publikacji. Waga publikacji nie będzie tak duża jak w przypadku pozostałych Instytutów dlatego, że Instytuty i poszczególni naukowcy będą ewaluowani ze skuteczności komercjalizacji badań czyli ze współpracy z gospodarką. Pozostawiono prawo afiliowania publikacji we właściwych Instytutach, z możliwością podwójnej afiliacji w przypadku kooperacji z partnerem zewnętrznym. Wejście w życie projektu zaplanowano w pierwszym kwartale 2018r.

Kazimierz Siciński, Ekspert NSZZ „Solidarność” wyraził zaniepokojenie projektem ustawy o NIT. Zagrożenie w postaci likwidacji części zaplecza badawczego jakim są instytuty badawcze istnieje nadal. W nowym rozwiązaniu proponuje się utworzenie Instytutu centralnego, który może asymilować pozostałe Instytuty. Procedura może odbywać się bardzo szybko poprzez działania Prezesa.

Piotr Dardziński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego powiedział, że ustawa zobowiązuje Radę i Prezesa do realizowania strategicznych dokumentów rządowych. Dodał, że jest to instytucja zaprogramowana na długoletnie działanie i w dużym stopniu jest uniezależniona od bezpośredniego wpływu politycznego.

Ad 2.

Izabela Kucharska, Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego powiedziała, że zarówno Minister Zdrowia jak i Główny Inspektor Sanitarny podtrzymują swoje negatywne stanowisko wobec obydwu projektów ustaw dotyczących Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności. Uznają koncepcje powołania tej Inspekcji i przesunięcia za istotne ograniczenie kompetencji zarówno Ministra Zdrowia, jak i Głównego Inspektora Sanitarnego w nadzorze nad bezpieczeństwem ludzi i szeroko pojętym zdrowiem publicznym.

Urszula Michalska, OPZZ powiedziała, że OPZZ jest przeciw proponowanym zmianom. Związki zawodowe obawiają się, że polski model Inspekcji sanitarnej próbuje zniszczyć dobrze funkcjonujący system. Oddzielamy bezpieczeństwo żywności od bezpieczeństwa żywienia.

Dobrawa Biadun, Konfederacja Lewiatan podtrzymuje negatywne stanowisko w zakresie łączenia czterech Inspekcji podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Niezasadne jest

stanowisko określone w uzasadnieniu do projektu, że konsolidacja inspekcji przede wszystkim spowoduje zmniejszenie kosztów funkcjonowania. Kontrola NIK wyraźnie wskazuje na to, że największym problemem jest kwestia własnego uboju przez rolników. Działania MRiRW, w tym ten projekt nie wskazują, że miałyby wchodzić jakiegokolwiek zmiany w tym zakresie. Łączenie tych Inspekcji zupełnie nie zmieni sytuacji na rynku. Jakiegokolwiek zmiany muszą być wprowadzane stopniowo i być rozciągnięte w czasie.

Marta Gilarska, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa powiedział, że Inspekcja dopatruje się nowych możliwości przy tej konsolidacji. Natomiast obecne ustawy są nie do przyjęcia.

Michał Wesółowski, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa powiedział, że nie można się zgodzić, że projekt łączenia będzie bezkosztowy. Będą to duże koszty, będzie chaos organizacyjny przez dłuższy czas. Postulował o wnoszenie stopniowych zmian.

Przewodniczący Zespołu Sławomir Broniarz, OPZZ podkreślił, że nie jest możliwe mówienie o propozycji zmian ustawowych i zainicjowanych przez resort rozwiązań bez udziału samego inicjatora, Pana Krzysztofa Jurgiewicza, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wobec wyczerpania wszystkich punktów porządku obrad **Przewodniczący Zespołu Sławomir Broniarz, OPZZ** podziękował członkom Zespołu oraz zaproszonym gościom za przybycie i zamknął posiedzenie.

Sławomir Broniarz
Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Marlena Wiśniewska
Biuro Rady Dialogu Społecznego`*